

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Evy Kyselé v právní věci žalobce **P. S.**, Mgr. Petrem Horákem, advokátem se sídlem v Praze 10, Na Spojce 11, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 1. 2005, č. j. 30 Az 398/2003 - 27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta Mgr. Petra Horáka **se u r č u j e** částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

V záhlaví označeným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové byla zamítnuta žaloba žalobce proti rozhodnutí žalovaného č.j. OAM-1797/VL-11-K01-2003 ze dne 12. 9. 2003, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen zákon o azylu), neuděluje a na cizince se podle § 91 téhož zákona nevztahuje překážka vycestování. V odůvodnění rozsudku se ve vztahu k souzené věci uvádí, že jeho žalobní námitka ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci byla tak obecná, že nebylo možné zjistit, která skutková zjištění byla neúplná a jaké konkrétní důkazy měl

žalovaný ještě provést. Ze správního spisu vyplynulo, že žalovaný měl dostatek podkladů pro své rozhodnutí a vycházel především z údajů poskytnutých samotným žalobcem a také z informací o politické a ekonomické situaci a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci. Možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí a případně navrhnout jejich doplnění žalobce nevyužil. Žalobce netvrdil a ve správním řízení nevyšlo najevo, že by byl pronásledován pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Příčina jeho odchodu ze země tkvěla výlučně v obavách z jednání soukromých osob, jež bylo v rozporu se zákonem. Z provedených důkazů lze dovodit, že v zemi původu žalobce fungují mechanismy (vytvořené státní mocí, ale i působením nevládních organizací) umožňující účinnou ochranu lidských práv jedince, dostatečnou i z pohledu mezinárodních standardů. Žalobce na možnost některého z nich využít rezignoval, pouze se jednou údajně obrátil na místní oddělení policie. Pro případ její nečinnosti mohl za účelem sjednání nápravy požádat o pomoc např. soudní orgány. Jelikož tedy nevyčerpal prostředky dané jeho vlastním právním řádem, nemůže být učiněn závěr, že mu byla odepřena ochrana země jeho státní příslušnosti, případně že je neúčinná, což by odůvodňovalo poskytnutí ochrany mezinárodní. Z podkladů rovněž vyplynulo, že ruské státní orgány netrpí překračování platných zákonů různými náboženskými skupinami, včetně tzv. wahhabistů. Z informací o zemi původu ani z údajů sdělených žalobcem nevyplynulo, že by byl osobou ohroženou skutečnými zakládajícími překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, takže i tento výrok žalovaného byl správný. V žalobě nastíněné obavy o život po návratu do země původu shledal soud s přihlédnutím k důkazům provedeným žalovaným neopodstatněnými, a to i vzhledem k možnosti žalobce požádat v případě potřeby o svoji ochranu.

Ve včasné kasační stížnosti žalobce (dále též „stěžovatel“) projevil s rozhodnutím soudu jakož i s rozhodnutím žalovaného nesouhlas a tvrdil, že při projednávání jeho žádosti o azyl došlo k pochybení správního orgánu. Namítal, že nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí (porušení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, dále jen „správní řád“. „s. ř.“) a v důsledku toho i nesprávně posoudil žádost o azyl. Důkazy, které si správní orgán opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplné (porušení § 32 odst. 1 s. ř. a § 34 odst. 1 s. ř.), nemohl tedy správně usuzovat na skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Rozhodnutí nevyplyvá ze zjištěných podkladů, tj. není zde logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro ně. Zopakoval, že je ve své zemi ohrožen na životě a nemá se kam obrátit o pomoc, protože stát takové poměry trpí a podporuje. Návrat do Ruské federace pro něho znamená ohrožení života. Vyznává islám a je ohrožen na životě a zdraví ze strany přívrženců hnutí w.. Byl zbit a bylo mu vyhrožováno se zbraní, musel se skrývat. Vše oznámil policii, tedy státnímu orgánu, který ale pro jeho ochranu nic neučinil. Stěžovatel tvrdil, že by mu měl být z těchto důvodů udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Odvolal se na *článek 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod*, který říká, že *nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu*. Poukázal i na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věci Cruz Varas z roku 1991, A-201, § 69-70 a ve věci Vilvarajah z roku 1991, A-215, § 3 (vyhoštění). Podle jeho názoru může vyhoštění žadatele o azyl smluvním státem způsobit problémy ve vztahu k článku 3 a založit tak odpovědnost smluvního státu, existují-li vážné a prokazatelné důvody k obavám, že dotčená osoba bude v zemi určení vystavena reálnému riziku být mučena nebo podrobena nelidskému a ponižujícímu zacházení. Zdůraznil, že není možné se obrátit na policii, protože nelze po nikom požadovat, aby se sám a dobrovolně vystavoval perzekuci, aby mohl lépe prokazovat své obavy z pronásledování. Dovolával se rovněž názoru uvedeného v Příručce k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Vysokým komisařem pro uprchlíky v lednu 1992 v Ženevě (dále jen „Příručka“), kde je v čl. 53 uvedeno: „*Může se stát, že žadatel byl*

podroben různým opatřením, která sama o sobě ještě nepředstavují pronásledování (např. různým formám diskriminace), ale jsou v některých případech spojena s dalšími zápornými faktory (např. obecné ovzduší nejistoty v zemi původu). V těchto situacích mohou různě se uplatňující aspekty ve svém součtu vyvolat určitý efekt, který může logicky opravňovat k tvrzení o opodstatněnosti pronásledování na kumulativním základě.“ Upozornil také na čl. 43 Příručky: *„Tyto úvahy (opodstatněné obavy z pronásledování) se nemusejí nutně zakládat na vlastních osobních zkušenostech žadatele. To, co se stalo např. jeho přátelům, příbuzným a dalším členům stejné rasové nebo společenské skupiny, může klidně ukazovat, že jeho obavy v tom smyslu, že se sám dříve nebo později stane obětí, jsou opodstatněné. Relevantní jsou zákony země původu a zejména jejich aplikace.“* Stěžovatel navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost a konstatoval, že jeho rozhodnutí i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Pokud jde o tvrzení, že měl být stěžovateli udělen azyl z humanitárních důvodů (podle § 14 zákona o azylu), odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003 sp. zn. 3 Azs 12/2003, podle něhož je udělení azylu z humanitárních důvodů na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Odkázal na obsah správního spisu, navrhl zamítnutí kasační stížnosti a návrh na přiznání odkladného účinku nepodpořil.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady, k nimž by podle § 109 odst. 3 s. ř. s. musel přihlédnout z úřední povinnosti. Stěžovatel požadoval osvobození od soudních poplatků. Jelikož je od placení soudních poplatků osvobozen ze zákona (§ 11 odst. 2 písm. ch/ zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích), nebylo třeba o tomto návrhu rozhodovat. Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci bez jednání, protože vzhledem k její povaze neshledal okolnosti, pro něž by bylo vhodné se od pravidla zakotveného v § 109 odst. 1 s. ř. s., tj. že „rozhoduje zpravidla bez jednání“, odchýlit a ani neprováděl dokazování. V souvislosti s tím také nebylo třeba přibrat tlumočníka, jak stěžovatel požadoval.

Kasační stížnost není důvodná.

Ačkoli stěžovatel výslovně neuvedl, kterého důvodu kasační stížnosti z výčtu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. se dovolává, z jejího obsahu je zřejmé, že má v první řadě za to, že napadené rozhodnutí soudu je nezákonné pro nesprávné posouzení právní otázky, zda stěžovatelem uváděné skutečnosti odůvodňují udělení azylu podle § 12 písm. b) či § 14 zákona o azylu a dále, zda jsou v jeho případě dány překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Fakticky tak tvrdí, že je dán důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nesprávné právní posouzení.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že stěžovatel, jenž je islámského náboženského vyznání, opustil svou vlast v dubnu roku 2003. Důvodem odjezdu byly vleklé potíže s hnutím tzv. w. (podle něho ortodoxnější části vyznavačů islámu), kteří ho 2 nebo 3 roky obtěžovali telefonáty, na ulici a pak i výhružkami smrti, s cílem dosáhnout, aby se k jejich hnutí přidal. Nejprve uvedl, že si na to nikde nestěžoval, ale při pohovoru s pracovníkem žalovaného sdělil, že se obrátil na místní milici s oznámením, ale nijak mu nepomohli. V létě 2002 ho

skupina w. odvezla do lesa, kde ho zbili a se střelnou zbraní mu vyhrožovali zabitím. Poté se jim snažil vyhýbat a skrýval se u příbuzných. Vyřešit svou situaci přestěhováním se na jiné místo v Rusku ho nenapadlo. Jiné než uvedené potíže ve své vlasti neměl. Do České republiky přijel, aby zde mohl normálně žít a zbavit se obtěžování. V případě návratu se obává zabití.

Nejvyšší správní soud předesílá, že jeho úkolem v tomto řízení je přezkoumat, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s. specifikované stěžovatelem.

Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis (ustanovení), nebo je sice aplikován správný právní předpis, ale je nesprávně vyložen.

Dle § 12 zákona o azylu se cizinci azyl udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod (*písm. a/*), nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště (*písm. b/*). Za pronásledování se pak ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu ve znění účinném v době rozhodnutí žalovaného považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem nebo státu jeho posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Situace stěžovatele tak, jak ji sám správnímu orgánu rozhodujícímu o udělení azylu vyličil, neukazuje na odůvodněný strach z pronásledování z azylově relevantních důvodů. Skutečným motivem jeho odchodu z vlasti byla snaha uniknout z dosahu osob, jež po něm nezákonnými prostředky (výhrůžkami a násilím) požadovaly, aby se připojil k jejich náboženskému směru. Všechna jeho vyjádření v průběhu správního řízení vyzněla stejně, vše nasvědčuje tomu, že se odchodem z vlasti chtěl vyhnout potížím s těmito osobami a začít zde nový život. Za této situace nelze než potvrdit závěr, ke kterému dospěly shodně žalovaný správní orgán i krajský soud, totiž že žádná z těchto okolností není důvodem pro udělení azylu podle výše citovaného ustanovení § 12 zákona o azylu. Stěžovatel vůbec netvrdil, že by byl ve své zemi pronásledován či že by měl odůvodněný strach z pronásledování pro svou rasu, národnost, náboženství, politické přesvědčení či pro příslušnost k určité sociální skupině. To, co mu hrozilo, a také u něho budilo určité obavy, bylo násilí, jímž mu vyhrožovala skupina osob, které se ho nezákonnými prostředky (výhrůžkami) snažily přesvědčit, aby přistoupil jejich způsob vyznávání víry. Kriminální jevy jako je vydírání s pohrůžkou násilí, ať už je jeho motiv jakýkoli, třeba i získat dalšího člena „sekt“, jsou však přítomny ve všech státech a společnostech a ačkoli lze obavu stěžovatele pochopit, není možné jí přikládat širší význam, tj. že by mohla být důvodem pro poskytnutí ochrany cizím státem. V tomto konkrétním případě žádná ze skutečností, jež vyšly najevo, nenapovídá tomu, že by policie či jiné státní orgány zůstaly nečinné, pokud by se na ně stěžovatel obrátil s žádostí o pomoc. Stoprocentní úspěšnost vyšetřování události a případného potrestání násilníků jistě zaručena není, avšak na dosažení cíle má vždy vliv více faktorů (množství a kvalita důkazů, chování podezřelého, včasnost oznámení a začátku vyšetřování atd.). V každém případě se však stěžovatel měl pokusit věc řešit standardním postupem – oznámil-li událost policii (což z jeho rozporných tvrzení

není zcela jisté), poskytnout součinnost při vyšetřování a v případě liknavého postupu příslušných orgánů žádat nápravu u nadřízených nebo jiných povolaných státních orgánů. Pokud tak neučinil, nelze dospět k závěru, že mu byla pomoc odepřena, případně že státní orgány kriminální jednání podporují či trpí. V tomto kontextu se i tvrzení stěžovatele, že by snad byl vystaven perzekuci, pokud by se na policii obrátil, jeví jako nevěrohodné, protože v tomto směru dosud nic neuváděl a ani správní orgán při opatrování informací o zemi původu nic takového nezjistil. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že ani odkaz na pravidlo uvedené Příručky není ve stěžovatelově věci případný. On sám během správního řízení ani řízení před soudem netvrdil, že by „byl podroben různým opatřením“ spojeným „s dalšími zápornými faktory“, které by ve svém souhrnu mohly vyvolat dojem, že je terčem pronásledování. Stěžovatel vylíčil pouze jedinou událost (vyhrožování osobami, jež vyznávají víru jiným než pro něho přijatelným způsobem), jež u něho vzbudila obavy a přiměla ho k rozhodnutí opustit svou vlast. Žádné další potíže nepopsal a naopak výslovně uvedl, že jiné problémy ve své vlasti neměl. Rovněž nenaznačil, že by byl příslušníkem nějaké skupiny lidí, kteří by sdíleli podobné obavy jako on sám a třeba se i stali oběťmi popisovaného jednání w. Jediné tvrzení v tomto směru, obsažené navíc pouze v žalobě, bylo zcela obecné. Proto i námitky podepřené čl. 43 Příručky jsou liché.

Nejvyšší správní soud podotýká, že azyl je institutem zcela výjimečným, vycházejícím z mezinárodních závazků, umožňující osobám čelícím ve své vlasti vážnému ohrožení života, zdraví nebo svobody ze zákonem striktně vymezených důvodů, nalézt ochranu v jiné zemi. V žádném případě nelze tohoto specifického prostředku využít k legalizaci pobytu v zemi, kterou si žadatel o azyl vybral pro svůj další život.

K otázce překážek bránících návratu do země původu (§ 91 zákona o azylu) stěžovatel namítal, že správně mělo být rozhodnuto tak, že jsou u něho naplněny, jelikož v jeho případě zřejmě existují vážné a prokazatelné důvody k obavám, že bude po návratu vystaven riziku mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení. Nejvyšší správní soud tomuto tvrzení nepřisvědčil, protože stěžovatel nikdy nic takového netvrdil (obával se obtěžování a násilného jednání skupiny osob), ostatně ani v kasační stížnosti v tomto směru nic konkrétního neuvedl a ani správní orgán při pečlivém zkoumání následků, které by stěžovateli po návratu do země původu mohly hrozit, žádnou takovou okolnost nezjistil. Pokud jde o jeho obavu o život v souvislosti s případným návratem do vlasti, Nejvyšší správní soud připomíná, že ještě nebyly vyčerpány všechny možnosti, jak tomuto kriminálnímu jednání předejít, např. přestěhováním se do jiné části Ruské federace. Z toho, co stěžovatel sám uváděl, je zřejmé, že osobám, které mu vyhrožovaly nejde primárně o to, připravit ho o život, ale spíše přimět ho k přestoupení na jejich pojetí víry. Prostředky, které k tomu volí, jistě nejsou v souladu se zákonem, proto se lze stejně jako v kterékoli jiné zemi obrátit na policii a důsledně trvat na vyšetření věci a potrestání viníků. Stěžovatel nenabídl žádná konkrétní tvrzení, z nichž by se naznačovalo, že u ruských státních orgánů existuje záměr podporovat takové jednání, popřípadě že mají důvod, proč je tolerovat. Závěr žalovaného, se kterým se v rozsudku ztotožnil i krajský soud, že u stěžovatele nejsou dány překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu je tedy správný.

Stěžovatel dále tvrdil, že to, že je ve své zemi ohrožen na životě a nemá se kam obrátit o pomoc, protože stát takové poměry trpí a podporuje je, je důvodem pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný správní orgán i krajský soud pochybily, když dospěly k závěru, že mu azyl z humanitárních důvodů udělit nelze.

Jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu (§ 14 zákona o azylu).

Jak vyplynulo ze správního spisu, žalovaný správní orgán zkoumal, zda v případě stěžovatele jsou dány důvody pro udělení humanitárního azylu, a po posouzení jeho osobní situace a poměrů v zemi jeho státní příslušnosti jej neudělil. V žalobě však stěžovatel proti takovému závěru nijak nebrojil. Obecné tvrzení o tom, že napadá rozhodnutí správního orgánu v celém rozsahu (tedy včetně výroku o neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu) je nedostačující, jelikož k němu není vztažen žádný žalobní bod, z něhož by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadený výrok za nezákonný nebo nicotný (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Proto je třeba mít za to, že žádná ze žalobních námitek rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu nenapadala, a tak ani krajský soud, který byl žalobními body vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) z tohoto pohledu rozhodnutí žalovaného správního orgánu nepřezkoumal. Vznést podobnou námitku poprvé až v kasační stížnosti je pozdě vzhledem k ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., jež říká, že kasační stížnost není přípustná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Stěžovateli nebránilo nic v tom, aby již v roli žalobce předložil veškeré námitky proti závěru žalovaného o neudělení humanitárního azylu. Proto jeho výtky vznesené poprvé až v kasační stížnosti je třeba považovat za nepřipustné a Nejvyšší správní soud se jimi zabývat nemůže.

Nad rámec rozhodovacích důvodů lze poznamenat, že institut azylu není a nikdy nebyl nástrojem k řešení každé obtížné nebo i vážné životní situace. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo takové osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel ve vlastní zemi terčem pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě rodinným příslušníkem takové osoby nebo existují jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit (přírodní katastrofa, vážná nemoc žadatele).

Z toho, co bylo právě uvedeno, je zřejmé, že krajský soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí posuzoval v mezích uplatněných žalobních bodů jeho soulad s právními předpisy. Žalovaný správní orgán i krajský soud vyšly ze skutkového základu pocházejícího v rozhodující míře od samotného stěžovatele (z údajů v žádosti o azyl, vlastnoručním písemném prohlášení a pohovoru vedeném s pracovníkem žalovaného). Krajský soud postupoval správně, když se ztotožnil s postupem žalovaného, pokud jde o právní posouzení, tj. hodnocení, zda je zjištěný skutkový stav možné podřadit pod některé z ustanovení vymezující důvody pro udělení azylu. Závěr, že stěžovateli nelze udělit azyl dle § 12 ani § 14 zákona o azylu a že se na něho nevztahují překážky vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona, je správný a zákonný.

Ostatní tvrzení, jimiž stěžovatel odůvodnil svou kasační stížnost, lze dle jejich obsahu posoudit jako tvrzené vady řízení před správním orgánem, spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit (§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.).

Stěžovatel v zásadě pouze obecně zmínil ta ustanovení správního řádu, která byla podle jeho mínění postupem žalovaného správního orgánu porušena, aniž však uvedl konkrétní skutečnosti, z nichž by byla vyjmenovaná pochybení seznatelná. Podobně i v žalobě toliko v obecné rovině namítal nesprávné či neúplné zjištění skutkového stavu věci a nedostatek podkladů pro rozhodnutí. Krajský soud postup žalovaného z tohoto povšechného pohledu přezkoumal a žádná pochybení neshledal. Svůj závěr pak stručně vyjádřil v odůvodnění rozsudku. S ohledem na obecnost námitek zopakovaných v kasační stížnosti i Nejvyšší správní soud zvolil adekvátní míru zkoumání jejich opodstatnění. Přitom zjistil, že skutkový základ, který si správní orgán pro své rozhodnutí opatřil, byl zjištěn náležitým způsobem, přesně a úplně. V rozhodující míře pocházel přímo od samotného stěžovatele, kterému bylo poskytnuto několik možností vylíčit své motivy odchodu z vlasti, podstatu svých potíží a důvody, pro které v České republice žádá o udělení azylu. Proto Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem dospěl k závěru, že ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 ani § 46 s. ř. porušena nebyla. Rozsah dokazování byl dán obsahem stěžovatelových vyjádření v průběhu správního řízení. Správní orgán ani soud jejich pravdivost nezpochybnil a pokud jím uvedené skutečnosti zákon za relevantní pro udělení azylu nepovažuje, nebylo třeba žádné další dokazování provádět. Nelze tedy přisvědčit tvrzení, že důkazy nebyly úplné, což mohlo ovlivnit správnost úsudku o rozhodných skutkových a právních otázkách. Na tomto místě je třeba poznamenat, že porušení ustanovení § 34 odst. 1 s. ř. vyjmenovávající, co může sloužit jako důkazní prostředek ve správním řízení, namítl stěžovatel poprvé až v kasační stížnosti. Odhlédneme-li od toho, že stěžovatel neosvětlil, co tím měl konkrétně na mysli, stejně nemohl Nejvyšší správní soud k takové námitce přihlídnout, jelikož tomu brání ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipouštějící důvody, které stěžovatel v řízení před krajským soudem neuplatnil, ač tak učinit mohl. Totéž platí i o námitce tvrdící, že chybí logická vazba mezi rozhodnutím a podklady pro ně.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud přezkoumal všechny výroky rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, a nepochybně byla aplikována správná ustanovení zákona o azylu a byla i bezvadně vyložena. Náležitě se zabýval i namítanými pochybení v postupu žalovaného správního orgánu a správně uzavřel, že k žádným nedošlo. Jelikož žádná z výtek uplatněných v kasační stížnosti nebyla shledána důvodnou, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Nejvyšší správní soud rovněž vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde se o kasační stížnosti rozhoduje přednostně. Navíc je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mj. pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku – takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady v řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Krajský soud ustanovil stěžovateli pro toto řízení zástupcem advokáta; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto určil odměnu advokáta takto: 1000 Kč za jeden úkon právní služby – převzetí a příprava zastoupení /§ 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb./ a 1 x paušální náhrada výdajů na poštovné, hovorné a přepravné 75 Kč, tedy celkem 1075 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. března 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně

senátu

